

Poletna pesem

(Za klavir, po francoski melodiji iz 16. stoletja)

POČAS!

Zvončkarji se uče stenografije

Danes bomo končali učno snov o samoglasniku *u* in o njegovih posebnostih.

V zadnji številki »Zvončka« smo se učili, da pišemo zlog *nu* kot poseben znak, in sicer stenografski *m* v velikosti *r*-a. Kot primer smo navedli *nuna, numer*. (Glej »Zvonček«, št. 9.)

Poseben znak ima tudi *av*, ki ga pišemo, kakor smo se učili, *u+a*. (Glej primere v 9. št. »Zvončka«!)

Tudi za zlog *ur* smemo uporabljati poseben znak; v širino podaljšani *u* je *ur*. To je torej mali znak v velikosti kakor *u*, le raztegnjen je v širino. V stenografski pisavi pa lahko *ur* pišemo tudi tako, da predpotezo za *u* stavimo v nižino in *r* na osnovnici pripišemo. Znaka *ur* pa ne smemo rabiti, kadar mu sledi *a* in še en soglasnik, n. pr. *urad* ali kadar mu sledi *o*, n. pr. *uro* ali pa *j*, n. pr. *burja*.

Urad moram torej pisati tako-le: predpotezo v nižino, *rad* pa pripišemo na

osnovnici. Če bi pisali *ur* z lastnim znakom in bi *ad* pripisali, bi bilo napačno.

Uro pišemo: predpotezo v nižino, *r* stapljamo z *o* na osnovnici.

Ura smemo pisati na dva načina, in sicer z lastnim znakom ali s predpotezo.

Burja pišemo *b* v nižini (polovico nad osnovnico, drugo polovico pa pod njo) *r+ja* na osnovnici.

Zlog *ur* stapljamo tudi z vsemi znaki, ki se dajo stapljati z *u*, torej *bur, dur, mar, vur, lur*.

Tudi zlog *ku* ima svoj znak, ki ga rabimo tedaj, če *k* za *u* ne moremo staviti v nižino. *K* pišemo tik pod nadčrto in *u* pripišemo, to je torej srednji znak.

Na primer: *ur, ura, uren, urad, uro, burja, bur, dur, mur, vur, lur, amur, buren, duri, silur, Mura, ku, maliku, diku, liku, okusen, roku*.

u, u = p, u = p, p
 p, p, u, u, z, z, s, s
 u, u = p, u = p, u =
 e, u, u = p, z, p, z, p, z
 z = p, z = p, z, z, p, z, p, z

Nikalnico *ne* vedno združimo s prihod-
 njo besedo. Če prične beseda, ki stoji za
 nikalnico, z *u*, postavimo *ne* pod osnov-
 nico in beremo *neu*. Podobno pišemo *nau*,
izu, *priu*, *pou* ali *pov*, *dou*, *sou*, to se pravi
na, *iz*, *pri*, *po*, *do*, *so* stavimo pred *u* v nižino.
 Na primer: *neumen*, *neurje*, *neumna*, *ne*
upam, *ne udan*, *nauk*, *naupor*, *izum*, *izurjen*,
priukam, *pouk*, *poudarek*, *doumen*, *soupnik*.

u, u, u, u, u, u, u, u
 u, u, u, u, u, u, u, u
 u, u, u, u, u, u, u, u

Samoznaki:

Povsod pišemo *po* v nižini in združeno
d na osnovnici, torej *poud*.
tudi = končni *i* v nižini.
Jugoslavija = *ju + a* (senčnati *j* v ni-
 žini in *a* na osnovnici).
Jugoslaviji = *ji*.
Jugoslavije = *je*.

Jugoslavijo = (senčnati *j* v nižini in
 obratni *o* na osnovnici).
Slovanu = *vanu* na nadčrti.
kateremu = *remu* na nadčrti.

u, u, u, u, u, u, u, u
 u, u, u, u, u, u, u, u

Beri nastopno vajo:

Njuna vnukinja je bolna. Jed je ukusna.
Koliko je ura? Danes je uraden dan. Bila
je burna seja. Duri so visoke. Kupuje
lepo blago. Bil je na ledeniku. Slovan je
povsod doma. Ne udaj se! Ne upam si
vsega napisati. Lepe nauke nam daje. Bil
je neugoden dan.

u, u, u, u, u, u, u, u
 u, u, u, u, u, u, u, u
 u, u, u, u, u, u, u, u
 u, u, u, u, u, u, u, u
 u, u, u, u, u, u, u, u

S tem za leto zaključujemo pouk o ste-
 nografiji v »Zvončku«. Učili smo se mno-
 go, znamo pa še ne dosti. Naučili smo se
 male in srednje znake in njih posebnosti,
 toda vseh posebnosti pri malih in srednjih
 znakih pa še ne znamo, zato bomo te v
 prihodnjem letniku še nadaljevali. Da bo
 pouk uspešen, morate letos predelano snov
 dobro znati. Pridno ponavljajte, posebno
 samoznake, ki jih morate brez dolgega pre-

mišljevanja hitro in pravilno pisati. Berite stenograme, da se oko privadi znakov, in pišite mnogo po nareku.

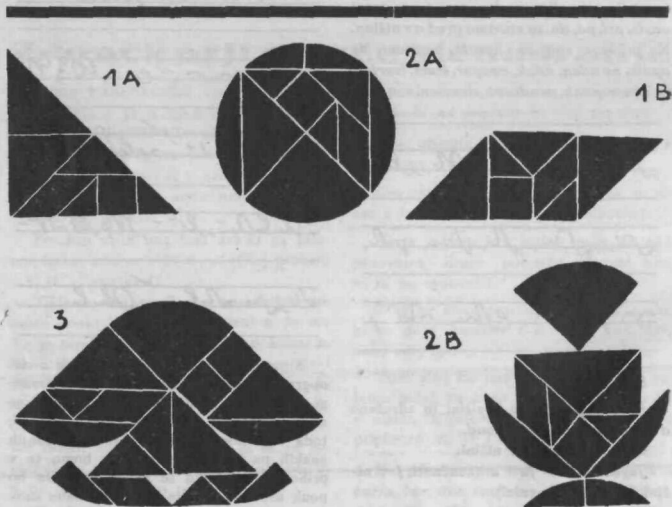
Ko boste vso snov dobro ponovili, napišite še nastopno vajo:

Ne morem si pomagati. Morem, pa ne maram. Ne menjam rad denarja. Nima nobene vere. Mama ima mnogo dela. Ne more me videti. Ali dere reka na barje? Nisi bil priden. Srb je Slovan. Bila sem pridna. Nimam denarja, da bi kupil obleko. Ker sem reden, me ne more karati. Ded ima debel bas. Vnuk se ne bo peljal. Peljem se v vas. Danes se ne dela. Karaj sebe, ne nas. Na nas meri. Vas ni bilo doma. Ima bele lase. Ali njegova beseda ne velja? Njegova dela bodo slovela. Konj nam ne uide. Ali velja, kar sem rekel? Slovo sem upu dal. Ne bom verjela njegovim besedam. Bil je slovesen dan. Delaj, dokler je dan. Saj nisem nema. Treba je, da si vesela. Gad je nevaren. Jaz ga ne dam. Ali se ne bode navadil lepega vedenja? Vemo, da smo doma.

Njega se ne boji! Bilo je sedmi dan po slovesu. Pojo in delajo ves dan. Takoj lahko damo, kar vam je treba. Njihova pisava je lepa. Sila ni mila. Bili smo mnogo doma. Ves dan lije. Vabim vas na kosilo. Videl sem mnogo ljudi. Kaj se vidi v daljavi? Ves izprijen je. Ni bilo vnuka doma. Kaj si mi naredil? Njih mali sin ni bil priden. Ubogi rudar nima dela. Kje si kupil milo? Marjana ima danes god. Kuga je pomorila mnogo ljudi. V daljavi se lepo vidi. Navdaja me lepa misel. Pes uide po livadi. Ribo je ujel.

(Popravi! V zadnjo številko »Zvončka« se je žal urinilo nekaj napak. Stran 220, prvi stolpec, predzadnji odstavek, zadnji dve vrsti se glasita pravilno: Namesto ravnj r pišemo izbočeni r in beremo ru — Ista stran, drugi stolpec, drugi odstavek, deveta vrsta: *Voda je upadla.* — Stran 221, četrta vrsta v prvem stolpcu: kateremu = r na nadčrti in m polovico nad itd.)

Na veselo svidenje v prihodnjem letniku »Zvončka«!

Rešitev sestavljalnih nalog iz 8. številke, str. 199